N°. 1851. N°.

Opregte Woensdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 1 Januarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 29 December.

[*Uit bijzondere berigten.*] Dat de tijding, dat de oostenrijksche presiderende minister, prins *v. Schwarzenberg*, welks staatkundige beginselen, allezins vijandig tegen Pruissen gestemd, deze mogendheid nog kort geleden bijna tot eenen oorlog hadden gebragt, alsnu het Hof van Pruissen een bezoek zoude brengen, een diepen indruk heeft gemaakt, kan wel geene verwondering baren. Men vond lieden, die 'er geen geloof aan wilden slaan, voor dat de bewindsman werkelijk was aangekomen, en thans stemt men van alle zijden hierin overeen, dat de komst van den genoemden staatsman een bewijs oplevert, dat Pruissen en Oostenrijk het over de hoofdzaken, ten aanzien van welke in Dresden zal moeten beslist worden, eens zijn geworden. Ware het anders (dus redeneert men hier ter stede), dan zoude eene uitnoodiging des Konings tot dit bezoek niet denkbaar zijn, en de oostenrijksche minister geenszins met eene zoo bijzondere onderscheiding van de zijde van het pruissische Hof zijn ontvangen.

De prins *van Schwarzenberg* is in een der vleugels van het koninklijk Slot alhier gehuisvest. Hij is op de reis herwaarts vergezeld geworden door den minister *v. Manteuffel* en den pruissischen gemagtigde bij de Conferentie te Dresden, *v. Alvensleben*, en door den oostenrijkschen gezant hier ter stede, *v. Prokesch-Osten*. Al deze staatslieden zijn dadelijk bij den Koning ter maaltijd genoodigd, met de beide prinsen *Karel* en *Albrecht*, al de ministers, den generaal *Wrangell* en den naar Holstein bestemden pruissischen gemagtigde, generaal *v. Thümen*.

Morgen keeren de beide ministers, met den heer *v. Alvensleben*, naar Dresden terug, alwaar de Conferentie zich morgen of overmorgen wel bepaaldelijk zal hebben geconstitueerd. Gisteren ontbraken in Dresden nog zeer weinige gemagtigden. — Men rekent het een voordeel voor de oplossing van het hessische vraagstuk, dat de heer *Baumbach*, en niet de heer *Hassenpflug*, den Keurvorst te Dresden vertegenwoordigt. Men vleit zich, dat, zoo als de zaken thans staan, dit treurige geschil voor oplossing vatbaar zal zijn.

Voor de bevrediging van Holstein en Sleeswijk heeft Oostenrijk thans ook een gemagtigde benoemd. Beiden, de oostenrijksche en de pruissische, zullen zich nu eerlang derwaarts begeven, Mogten hunne voorstellen en vermaningen geen gehoor vinden bij het Stadhouderschap in de hertogdommen, dan zal men vermoedelijk van de zijde van Pruissen zich *niet verzetten* tegen den aantogt van eene genoegzame afdeeling oostenrijksche troepen naar Holstein, welke zoude moeten worden aangewend, om het holsteinsche leger te ontwapenen.

De pruissische Wetgevende Vergadering zal den 3den Januarij hare werkzaamheden hervatten, en zich in de eerste plaats bezighouden met de regeling van de verdere werkzaamheden. Men meent, dat, vermits de Regering nog niet bij magte zal zijn, om bepaalde inlichtingen te geven, ten aanzien van den stand der onderhandelingen, betreffende de duitsche aangelegenheden, de Gedeputeerden de beraadslaging over het adres van antwoord nog zullen uitstellen.

FRANKFORT, 28 December.

[*Uit bijzondere berigten.*] Het gelijktijdig vertrek van de oostenrijksche en pruissische presiderende ministers uit Dresden naar Berlijn, is een blijk der overeenstemming tusschen de twee duitsche hoofdmagten, aan welker mogelijkheid nog niet lang geleden werd getwijfeld. Het is wel zeker, dat de prins *v. Schwarzenberg* te Berlijn met bijzondere beleefdheid zal worden ontvangen. De tijding van dezen gemeenschappelijken togt heeft in elk geval bij de beurslieden hier ter stede een gunstigen indruk gemaakt.

De Keurvorst van Hessen is naar Kassel teruggekeerd; doch met zijne komst aldaar heeft de spanning, welke daar ter stede en elders in dat land tegen zijn bewind bestond, nog niet opgehouden, en men kan de outstane verwikkelingen nog niet geheel als opgelost aanmerken. In afwachting van eene beslissing ten aanzien van het regt tusschen de strijdende partijen, is het Bewind van den Keurvorst allezins meester geworden, en zal men dienen te buigen voor den ijzeren wil van den heer *Hassenpflug*, die geene duimbreedte van eens aangenomene beginselen wil afwijken, en daarin eene vasthoudendheid betoont, welke zelfs zijne vrienden soms in verlegenheid brengt. Het hessische leger-corps wordt alsnu gaandeweg weder geheel marschvaardig gemaakt, en het tweede regiment huzaren is mede reeds naar Fritzlar vertrokken.

VAN DEN RIJN, 29 December.

Den 27sten heeft de Keurvorst van Hessen des ochtends te half elf ure zijne intrede in Kassel gedaan. Het geschil tusschen zijn Bewind en de Vertegenwoordigers heeft in wezenlijkheid het regt verstand betroffen van de grondwettige orde van zaken, waaraan allen, zoo wel bewindslieden, als leden der Stenden-vergadering, — zoo wel militairen, als ambtenaren, trouw hadden gezworen. Het is mogelijk, dat de zaak vatbaar was voor verschillende beschouwing; maar het is zeker, dat zoo wel in Kassel, als elders, de overgroote menigte aan de zijde van de Stenden-vergadering staat; — dat zeer velen, en daaronder zeer achtbare mannen, te goeder trouw diep overtuigd zijn, dat hun in dezen geweld wordt aangedaan; — zoo dat de Vorst nog in geenen deele met zijn volk verzoend is.

De intogt heeft daarvan de blijken opgeleverd. De troepen waren in 't geweer, en de Vorst is aan de station opgewacht door de oostenrijksche en de pruissische commissarissen, den bevelhebber der beijersche Bonds-troepen, generaal *v. Thurn*, en een aantal officieren. Het rijtuig van den Keurvorst werd begeleid door de gardehuzaren. De Vorst ondervond van de zijde der menigte geene blijken hoegenaamd van eenige belangstelling. Alleen aan den ingang van het Friedrichs-plein vernam men eenig gejuich, 't welk echter spoedig door wanklanken werd verdoofd.

Zoo men verzekert, is het den pruissischen commissaris, generaal *v. Peucker*, gelukt, den graaf *v. Leiningen* te bewegen om genoegen te nemen met de onderwerping van de hoogste regterlijke magt aan de verordening van 4 September, als den grondslag van al de verdere genomene maatregelen: maar verlangt men van de overige burgerlijke ambtenaren en regeringsleden nog verklaringen van gehoorzaamheid, welke zij schijnen niet te kunnen of te willen afleggen.

Intusschen wordt uit Fulda gemeld, dat de beijersche Bonds-troepen een begin hebben gemaakt met de ontruiming van het hessische grondgebied. Zij hebben den naasten weg naar hun land niet ingeslagen, vermits de plaatsen, op denzelven gelegen, bezet zijn door de troepen van het oostenrijksche corps van den generaal *Legeditsch*, die bestemd zijn om des gevorderd naar Holstein te trekken, ten einde de bevelen der Bonds-vergadering daar te lande te doen eerbiedigen.

VAN DEN RIJN, 30 December.

Men meldt uit Dresden, dat de oostenrijksche Hofraad *v. Thierry*, bij de beraadslagingen der gemagtigden, de pen zal voeren. Van de zijde van Oldenburg, Lippe-Schaumburg en Waldeck waren gemagtigden aangekomen. — Uit Luxemburg wordt gemeld, dat de luxemburgsche regerings-president, de heer *Wilmar*, bestemd is, om dat land bij de Conferentie te vertegenwoordigen; — dat het echter niet bekend was, of deze staatsman alleen voor Luxemburg, of ook voor Limburg, zoude optreden, en dat hij zich voorshands naar Nederland had begeven, om van bepaalde instructien te worden voorzien.

Een gerucht, als of aan de gemagtigden van Beijeren en van Wurtemberg gemeenschappelijke en gelijkluidende instructien zouden zijn gegeven, wordt tegengesproken. Men meldt daarbij, dat beide de Regeringen in dit opzigt zelfstandig zijn te werk gegaan en hare eigene inzigten hebben gevolgd.

— Uit Frankfort wordt gemeld, door de Keurvorst van Hessen, alvorens de reis naar Kassel aantenemen, nog verscheidene conferentien heeft gehad met den oostenrijkschen voorzitter der Bonds-vergadering, graaf *Thurn*, en met andere leden van dit collegie, en daarbij herhaaldelijk heeft verklaard, dat tusschen zijn Bewind en Pruissen de beste verstandhouding bestond.

Ten gevolge van de zeer uitgebreide en gestrenge militaire maatregelen, hebben den 27sten in Kassel geene verdere wanordelijkheden tusschen de daar in bezetting liggende krijgslieden plaats gehad. De bevolking was allezins rustig en lijdelijk. Dien dag was door den omroeper bekend gemaakt, dat de belastingen als te voren moesten worden opgebragt. Reeds was er eene aankondiging van den oostenrijkschen Bonds-commissaris gedrukt, waarin de betaling der belastingen werd bevolen, onder bedreiging van zeer ernstige middelen van bedwang voor de nalatigen, en den 28sten is deze aankondiging ook openbaar bekend gemaakt.

Het is de tweede divisie beijersche Bonds-troepen, onder bevel van den generaal *Lesuire*, welke den terugtogt uit Hessen naar Beijeren heeft aangenomen. In Fulda verwachtte men dat het corps Oostenrijkers, onder bevel van den generaal *Legeditsch*, zeer spoedig den togt naar Holstein zoude aannemen, maar, ten einde het reeds zoo zwaar gedrukte Hessenland niet met eene nieuwe inkwartiering te belasten, den marsch door Thüringen zoude rigten.

— De russische kamerjonker *Alexis Paskevitz* is te Weenen gepasseerd, zich naar Rome begevende, ten einde een brief van Keizer *Alexander* aan den Paus overtebrengen.

— In de zitting van den 23sten December hebben de sardinische Gedeputeerden te Turin, met 100 tegen 36 stemmen, de wet aangenomen, waarbij de geestelijke goederen aan belasting worden onderworpen. — Op het einde der zitting heeft de minister van financien eene besparing van 13 millioenen lires op de begrooting aangekondigd.

PARIJS, 29 December.

Aller aandacht is thans gevestigd op het in de zitting der Wetgevende Vergadering van gisteren verhandelde. Het door de meerderheid genomene besluit wordt algemeen als hoogst gewigtig aangemerkt. De meeste dagbladen, met uitzondering echter van die, welke het Elysée-National ondersteunen, prijzen de Vergadering wegens de door haar aan den dag gelegde zelfstandigheid en onafhankelijkheid, en erkennen, dat de Regering, in den persoon des ministers *Rouher*, eene zeer gevoelige nederlaag heeft ondergaan. De minister heeft gisteren verklaard, dat hij zich dacht te onderwerpen aan het besluit der meerderheid, en in geen geval, vermits het eene zaak van ondergeschikten aard betrof, zijn ontslag dacht te nemen. Men is het geenszins eens met dien bewindsman, dat het onderwerp van ondergeschikt belang was, en men meent, dat niets belangrijker kan zijn, dan de vraag, wie moet wijken, ingeval van verschil, het uitvoerende of het wetgevende gezag.

Het ontbreekt inmiddels niet aan dagbladen, die de Wetgevende Vergadering welprijzen, doch eenigermate twijfelen, of zij in dezen wel geheel in haar regt is geweest. Volgens die bladen, is in de Constitutie wel gesproken van „onschendbaarheid der afgevaardigden", doch is het geenszins uitgemaakt, dat lijfsdwang niet op hen mag worden toegepast. Tijdens de Constitutie werd vastgesteld, was de lijfsdwang afgeschaft, en kon er dus geen gewag worden gemaakt van dat regtsmiddel. Naderhand is dezelve weder ingevoerd. Het beginsel der onschendbaarheid is aangenomen met het doel om de *bewindslieden* buiten staat te stellen, ten einde hunne magt aantewenden tegen volksvertegenwoordigers; doch nooit om de werking der justitie te belemmeren, of de regten van derden te verkorten.

Onder de dagbladen, die niet geheel zijn ingenomen met het gebeurde van gisteren, behoort het gematigde *Journal des Débats*. Vooral verklaren de schrijvers zich tegen de wijze, waarop de zaak zich heeft toegedragen. Zij meenen, dat er een behoorlijk voorstel had moeten zijn ingediend en op de gewone wijze onderzocht, en dat dit vrij wat meer licht over de zaak zou hebben verspreid dan thans het geval is. Teregt wordt in dat blad opgemerkt, dat de Wetgevende Vergadering zich eenigermate heeft schuldig gemaakt aan ongeoorloofde zamentrekking van staatsmagten, in stede van te waken voor de behoorlijke verdeeling dier magten, overeenkomstig de Constitutie. Indedaad heeft de Kamer zich thans het regt van *wets-interpretatie* toegekend, 't welk uitsluitend behoort tot de bevoegdheid der regterlijke overheid.

Wat van dit een en ander ook zijn moge, de bewindslieden hebben de nederlaag geleden, en het kan wel niet anders, of de slag heeft diep getroffen. De spanning tusschen de hooge staatsmagten is zeer groot, en meer dan waarschijnlijk zal vroeg of laat het uitvoerende Bewind wraaknemen over de behandeling, en zich doen gelden tegenover de wetgevende magt.

Het door de Vergadering genomen besluit is inmiddels onverwijld ten uitvoer gelegd. Gisteren te half acht ure des avonds is een der questoren, vergezeld door een deurwaarder der Kamer, naar de gevangenis van Clichy gegaan, in welke gevangenen ter zake van schulden worden geplaatst. Deze heeft den opzigter der gevangenis gelast, den volksvertegenwoordiger *Mauguin* op vrije voeten te stellen. Aan die last is terstond voldaan.

Te midden der spanning, welke door deze gebeurtenis is teweeggebragt, verneemt men, dat de zaak van *Alais* nog geenszins haar beslag heeft erlangd. De genoemde persoon heeft geappelleerd van het vonnis, waarbij hij is veroordeeld, en mitsdien zal het complot van de straat Saussages eerlang weder openlijk ter spraak worden gebragt.

De vraag, of de speciale commissaris *Yon* ontslagen zal worden, of niet, is thans beslist. Heden zijn de leden van het hoofdbureau der Wetg. Vergadering van 12 tot 5 ure vergaderd geweest, om te beraadslagen over hetgeen er behoorde te gebeuren. De minister van Justitie *Rouher* is in de vergadering verschenen, en heeft van den heer *Dupin* nogal onaangename aanmerkingen moeten hooren over de wijze, waarop de commissaris *Yon* door de regterlijke overheden is bejegend geworden, vóór dat het vonnis was gewezen. De minister heeft beloofd, dat hij naar het gebeurde onderzoek zou laten doen, en dat de schuldigen zouden worden gestraft.

Daarna is het hoofd-onderwerp verder behandeld. Naar luid van het dagblad *la Patrie*, heeft de meerderheid besloten om den commissaris *Yon* in zijne betrekking te *handhaven*. Daarvoor hebben gestemd de heeren: *Dupin*, *Bedeau*, *Benoist d'Azy*, *Chapot*, *Arnaud* (de l'Arriège), *Leflo*, *Baze* en *de Panat*. Voor het ontslag van dien ambtenaar hebben zich verklaard de heeren: *Leon Faucher*, *Daru*, *Lacaze*, *Berard*, *Peupin* en *Heeckeren*.

Volgens de schrijvers van het laatstgemelde (napoleontisch-gezinde) dagblad, zal dit besluit gewisselijk allerwegen een diepen en ongunstigen indruk maken. Niettegenstaande het zondag was, waren de afgevaardigden in grooten getale vergaderd in de conferentie-zalen. De meesten hadden met leedwezen het besluit van het hoofd-bureau vernomen, en waren voornemens om de zaak in de aanstaande zitting openlijk ter spraak te brengen.

Met belangstelling ziet men verdere berigten omtrent het besluit van het hoofdbureau te gemoet. Het is niet te veronderstellen, dat het door de schrijvers van *la Patrie* medegedeelde feit, 't welk daarenboven nog door het dagblad *l'Evénément* wordt bevestigd, ongegrond is.

Het schijnt zeker, dat door of van wege *Alais* een geschrift zal worden uitgegeven onder den titel van *Révélations*. Bij voorraad wordt gemeld, dat dit geschrift een aantal schandalen, betreffende hooggeplaatste personen, zal behelzen. In een dagblad wordt de opmerking gemaakt, dat er in de laatste tijden reeds zoo vele ergelijke feiten zijn bekend geworden, dat het publiek de schandalen moede is, en het uit dien hoofde geenszins zeker is, dat het geschrift van *Alais* die belangstelling zal opwekken, welke de schrijver zich daarvan welligt voorstelt.

— In de laatste zittingen hebben de afgevaardigden zich nog beziggehouden met het wetsontwerp, betreffende de regeling der handels-belangen van de algerijnsche kolonie. Na eene heftige tegenkanting is het beginsel gewettigd, dat er voortaan gelijkstelling bestaan zal tusschen de kolonie en het moederland. Het eerste artikel, 't welk inhoudt, dat de koloniale granen vrij ingevoerd

zullen kunnen worden in de fransche zeehavens, is eergisteren goedgekeurd. Gisteren is hetzelfde vastgesteld, omtrent andere koloniale voortbrengselen, als wasch, oliezaden, enz.

— Men verneemt thans eenige bijzonderheden, betreffende het uit twaalf leden bestaande legitimistische committé, waarvan onlangs in de dagbladen is gesproken. Men heeft aan die vereeniging een staatkundig gewigt toegekend, 't welk zij inderdaad niet schijnt te bezitten. Zelfs vergadert zij niet op gezette tijden. De heer *Berryer* heeft slechts eenige erkende Legitimisten bijeengebragt, die zich alsnu van tijd tot tijd vereenigen en de graaf *van Chambord* moet te kennen hebben gegeven, dat hij met genoegen had vernomen, dat die kring zich bezig hield met de behartiging zijner belangen. — De vereeniging *Molé* schijnt steeds het beginsel van verbroedering tusschen de staatkundige partijen te zijn toegedaan; volgens sommigen, in het belang der Legitimisten. Dit laatste is echter nog geenszins zeker. Onlangs heeft de heer *Molé* een maaltijd gegeven, welke werd bijgewoond door Orleanisten, als de heeren *Guizot* en *de Montebello* en de Legitimisten *Berryer* en *de Noailles*. Velen keuren het af, dat een staatsman, als de heer *Molé*, zich aan het hoofd heeft gesteld eener staatkundige vereeniging, omtrent welker doel zoo vele tegenstrijdige berigten in omloop zijn.

— De prefect van politie heeft gisteren een luisterrijken maaltijd gegeven, welke door vele hooggeplaatste personen en onder deze door den minister van buitenl. zaken *Lahitte* en door den engelschen gezant, lord *Normanby*, werd bijgewoond. De laatstgemelde staatsman wordt steeds met groote onderscheiding behandeld. Zijn vertrek naar Indie blijft tegen het aanstaande voorjaar bepaald. Alvorens echter den togt derwaarts te aanvaarden, zal hij nog eenigen tijd in Londen doorbrengen. De gezant *Drouyn de Lhuys* bevindt zich thans hier ter stede en heeft langdurige conferentien gehad, zoo wel met lord *Normanby*, als met den minister *Lahitte*.

— Van eene zijde, welke dikwerf mededeelingen ontvangt van het Elysée-National, wordt gemeld, dat de minister van oorlog, generaal *Schramm*, een eigenhandigen brief heeft geschreven aan den generaal *Neumayer*, die zich thans op zijn landgoed bij Nantes ophoudt, en hem een commando heeft aangeboden. Dit wordt aangemerkt als een stap van toenadering tusschen den Voorzitter en dien generaal, tusschen welke, zoo als men weet, de goede verstandhouding is afgebroken, sedert het ontslag van den voormaligen minister *d' Hautpoul*, thans gouverneur-generaal van Algerie. — Men meldt uit de kolonie, dat laatstgemelde bevelhebber zeer ernstig ziek is. Men verzekerde, dat hij een aanval van cholera had.

— In de Kamer der spaansche afgevaardigden heeft men inlichting verlangd, ten aanzien van het concordaat met den pausselijken Stoel. De minister heeft geantwoord, dat hij, bij de daarover nog plaats hebbende onderhandelingen, geenszins aan dit verlangen kon voldoen.

PARIJS, 30 December.

[*Met buitengewone gelegenheid.*] In de op heden gehoudene zitting der Wetgevende Vergadering heeft de Voorzitter aan de leden officiëel kennisgegeven, dat, naar aanleiding van het jongste besluit der Vergadering, de afgevaardigde *Mauguin* op vrije voeten was gesteld.

Daarop is eene langdurige beraadslaging gevolgd over het ontwerp van wet, betreffende het handels en scheepvaarts-verdrag tusschen Frankrijk en Sardinie. Dat ontwerp is aangenomen.

Aan de orde van den dag was verder gesteld het ontwerp, betreffende het tusschen Frankrijk en Sardinie gesloten verdrag tot bescherming der regten van den eigendom in zake van letteren en schoone kunsten. De beraadslaging hierover is tot eene volgende zitting uitgesteld.

De Vergadering is daarop tot Donderdag aanstaande verdaagd.

— De zaak van den heer *Fon* geeft voortdurend aanleiding tot spanning in de hoogere staatkundige kringen. De deswegens in omloop zijnde geruchten hebben ook ter beurze een ongunstigen indruk gemaakt en zelfs aanleiding gegeven tot eenige daling der fondsen-prijzen.

'SGRAVENHAGE, 31 December.

Bij besluit van besluit van 20 December, heeft Z. M., op het rapport van den minister van Binnenlandsche Zaken, eene verordening op het houden van koffij- wijnen bierhuizen, welke door den Raad der gemeente Voorst was vastgesteld, vernietigd. Dit besluit houdt het volgende in:

„ Overwegende, dat bij genoemd artikel aan allen, die binnen de gemeente eenig koffij-, wijn-, bierhuis, tapperij, kroeg of kleine slijterij van dranken willen houden, de verpligting wordt opgelegd daartoe vooraf schriftelijke toestemming aan burgemeester en assessoren der gemeente te vragen; dat in deze verpligtende bepaling voor de ingezetenen tevens de bevoegdheid van burgemeester en assessoren opgesloten ligt om de gevraagde toestemming te weigeren en dus de uitoefening van dat bedrijf binnen de gemeente te verbieden;

„ dat de bedrijven van tapper, koffijhuishouder en dergelijke aan het regt van patent zijn onderworpen;

„ dat volgens art. 2 der wet van 21 Mei 1819 (*St. bl.* n°. 34) de houder van een patent bevoegd is, het daarin vermeld bedrijf overal uitteoefenen;

„ dat die uitoefening alleen òf bij de wet òf bij eene verordening door Ons goedgekeurd, hetzij bepaald, hetzij voorwaardelijk kan worden verboden;

„ dat de gemeentebesturen tot het opnemen van zoodanig verbod in hunne plaatselijke verordeningen niet bevoegd zijn;

„ dat mitsdien bovengenoemde bepaling in het reglement van de gemeente Voorst in strijd is met de wet;

„ Den Raad van State gehoord (advies van den 17den dezer, n°. 5);

„ Gelet op art. 140, in verband met art. 133 der Grondwet,

„ Hebben goedgevonden en verstaan:

„ Art. 1 van de ampliatie op het reglement op het houden van koffij-, wijn- en bierhuizen binnen de gemeente Voorst, door den raad dier gemeente den 7den Maart 1846 vastgesteld, te vernietigen."

— Volgens eene van regeringswege medegedeelde opgaaf der van de verschillende op Java uit den oogst van 1850 reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren *gouvernements*-producten, onder ult° September 1850, waren reeds ontvangen: van *koffij* 793,766 pikols, en vermoedelijk nog te ontvangen 145,442 p.; — *suiker* ontv. 546,568 pik.; vermoedelijk nog 466,098; bovendien blijven vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten in de residentien Cheribon, Tagal, Pekalongan, Samarang, Japara, Soerabaya, Pasoeroewan, Bezoekie en Kedirie 275,719 pik.; zijnde de hoeveelheid, welke vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten in de residentie Rembang blijft, nog onbekend; — *indigo* ontv. 428,266 amst. p.; vermoedelijk nog 220,691 a. p.; — *thee* ontv. 330,009 a. p.; verm. nog 426,991; — *kaneel* ontv. 98,275 a. p.; verm. nog 54,816; — *cochenille* ontv. 44,328 a. p.; verm. nog 36,847; bovendien blijven vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten 48,900 a. p.; — *peper* ontv. 420,645 a. p.; verm. nog 5,980; — *tabak* nog onbekend. De hoeveelheid te leveren tabak is geraamd op 435,000 a. p., en die, welke vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten blijft (met uitzondering van de residentie Rembang, waarvan het bedrag nog onbekend is) op 300,000 amst. ponden.

De producten voor *particuliere* rekening op Java geteeld, uit den oogst van 1850, onder ult° September 1850, zijn: *koffij* reeds ontvangen 80,356 pik., vermoedelijk nog te ontvangen 6,960 p. Onder deze cijfers zijn niet begrepen de hoeveelheden, welke vermoedelijk uit de residentien Buitenzorg, Pasoeroewan en Soerakarta zullen ontvangen worden. — *Suiker* ontv. 143,817 pik.; vermoed. nog 281,816. De vermoedelijk nog te ontvangen hoeveelheden suiker uit de residentien Buitenzorg, Rembang, Pasoeroewan en Soerakarta zijn onder deze bedragen niet begrepen. — *Indigo* ontv. 45,040 a. p.; vermoedelijk nog 88,116. — *Cochenille* ontv. 553 a. p.; vermoed. nog 55,292. De uit de residentie Buitenzorg vermoedelijk nog te ontvangen hoeveelheid cochenille, waarvan het bedrag nog onbekend is, is onder deze cijfers niet begrepen. — *Tabak* ontv. 34 pikols; vermoed. nog 1436. De vermoedelijk nog te ontvangen hoeveelheid uit de residentien Rembang en Pasoeroewan is onder deze bedragen niet begrepen.

HAARLEM, 31 December.

Van den Helder ontvangen wij heden het treffende berigt, dat de heer mr. *G. J. Bruce* gisteren namiddag te 4 ure, aan boord van Zr. Ms. korvet *Sumatra*, waarmede hij als gouverneur-generaal van Neêrl. Indie naar Java zou zijn overgebragt, overleden is. Zijn toestand was in de laatste dagen zoo verergerd, dat de hoop op herstelling was opgegeven. Aan het Nieuwe-Diep en den Helder, waar zijne ziekte gedurende vele weken de levendigste belangstelling had opgewekt, heeft zijn dood eene groote verslagenheid teweeggebragt. Ook elders in het vaderland zal men dien diep betreuren; want Nederland verliest in den heer *Bruce* een uitstekend staatsman, nog in de kracht des levens, van wiens helder hoofd, edel hart, veelzijdige kennis en standvastig karakter het ook in de gewigtige betrekking, die hij in O. Indie zoude vervullen, de heilrijkste diensten mogt verwachten.

Het stedelijk bestuur van Zierikzee heeft, krachtens de algemeene verordeningen tegen de bedelarij, aan alle behoeftigen verboden, op 1 Jan. e. k. aan de woningen der ingezetenen rond te gaan om, onder voorgeven van nieuwjaarswenschen, te bedelen; maar tevens bepaald, dat den 2den Jan. e. k. eene algemeene collecte zal plaats hebben, ten einde daaruit eene buitengewone uitdeeling aan de behoeftige stadgenooten te doen.

— De *N. Rotterdamsche Cour.* meldt:

„ Het blijkt, dat nog voortdurend valsche muntstukken binnen deze stad in omloop zijn. Heden is wederom door een handelshuis alhier een valsch vijf-en-twintig centsstuk outvangen; het stukje is blijkbaar gegoten, en wegens kleur en grootendeels mislukte uitvoering gemakkelijk van de echte te onderscheiden; even als meest al de tegenwoordig in omloop zijnde valsche munt, is het stukje op het gevoel glad en als het ware vetachtig, in tegenoverstelling van de echte munt, die hard en scherp is."

— Men verneemt thans van eene goede zijde nader, dat er werkelijk met den gewezen luitenant ter zee, *Cores de Vries*, die zich thans te Rotterdam bevindt, bij wege van proef, een voorloopig contract is gesloten tot het daarstellen eener paketvaart tusschen Batavia en de westkust van Sumatra (Padang), ter overbrenging *vice versa* van passagiers en goederen.

— In het jaar 1849 zijn voor Amsterdam aangekomen 1925 zeeschepen, en in het jaar 1850, 1755 zeeschepen. Onder deze laatstgenoemde waren 27 van Ahrendahl, 28 van Bordeaux, 90 van Bremen, 86 van Dantzig, 98 van Drammen, 28 van Emden, 35 van Fredrikstad, 113 van Hamburg, 21 van Havanna, 54 van Hull, 106 van Java, 33 van Koningsbergen, 25 van Leer, 110 van Londen, 25 van Memel, 30 van Nerva, 77 van Newcastle, 22 van Newjork, 25 van Osterrisoër, 71 van Petersburg, 55 van Riga, 46 van Seaham, 26 van Stettin, 121 van Sunderland, 52 van Suriname.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 31 December. Den 30sten dezer is in Texel binnengekomen Hayes (st.) van Londen en uitgezeild het schip *Nickerie Paket*, kapt. Hofker, naar Charlestown en Nickerie, Holstein en Raesch, beide naar Cadix en Hjärne naar Gothenburg, doch is uit zee teruggekomen; de wind het kompas rond.

Den 23sten dezer is te Harlingen met verlies van ankers, kettingen enz. uit zee teruggekomen het schip 2 *Gebroeders*, kapt. van der Veer, van Harlingen naar Engeland.

Den 26sten dezer is op de Schelde, op de bank van Valkenisse, gestrand het schip *Antina Elsina*, kapt. Westers, van Messina naar Antwerpen.

Den 22sten dezer heeft van Vlissingen de reis voortgezet het schip *Admiraal Piet Hein*, kapt. van der Linden, van Amst. naar Batavia.

Den 12den dezer is wegens het broeijen der lading en met schade aan het tuig te Lodshavn binnengeloopen het schip *Gebruder*, kapt. Oppermann, van Windau naar Schiedam.

Den 23sten dezer was op de hoogte van de Singels het schip *Wilhelmina*, kapt. Klint, van Amsterdam naar Suriname.

In Oct. is te Valparaiso met schade binnengeloopen het schip *Stad Zierikzee*, kapt. Ochtman, van Newport naar Panama.

Op 48° 46' n. b. en 46° 10' w. l. is gepraaid het schip *Rheink*, kapt. Meijer, van Rotterdam naar Newjork.

Te Brouwershaven is aangekomen Salvy, van Konstantinopel naar Rotterdam. Te Vlissingen Bieze van Bogense. Te Nantes Tolner; te Rouen de Jong; te Belfast Kuyper; te Leverpool Pellenwessel; te Cardiff Klockgiter; te Bristol Johns, alle 6 van Rotterdam.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 31sten *December* 1850.

Hamburg 2/m. *f* 35 7/16; id. kort *f* 35 11/16. *Lisbon* 3/m. 41. *Porto* 3/m. 41. *Londen* 2/m *f* 11,67½; id. kort *f* 11,75. *Petersburg* 2/m. 181; alles geld. Disconto 2 pc.

PRIJZEN VAN SPECIEN.

AMSTERDAM, 30 December. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à 00. Oude gerande dito *f* 5,60 à 70. Wigtige Guinjes *f* 00,00 à 00. Dito Engelsche Souvereinen *f* 11,70 à *f* 11,80. Dito Pistolen *f* 9,50 à 60. Nieuwe Louis d'Or *f* 10,90 à 11,00. Stukken van 20 fr. *f* 9,35 à 45 het stuk. Baren Goud en Gouden Specie van *f* 1442,60 per N. P. fijn 10 à 10¾ pc. Zilver van 900 tot 300/d. *f* 104,00 à 104,60 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à 60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à 75. Stukken van 5 fr. *f* 2,34 à 37. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à 70. Pruissische Daalders *f* 1,74 à 77.

Prijzen der Effecten.

BEURS VAN AMSTERDAM.

31 *December* 1850. — 4½ *Ure.*

		van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½ pct.	57⅜	½	57 7/16
" "	3 "	67½	⅝	67½
" "	4 "	88 7/16	—	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½ "	—	—	—
Handelmaatschappij 15 *Jan.*	"	109¼	—	—
Oost-Indische Leening .	4 "	97⅜	½	97⅜
Aand. Holl. Spoorweg.				—
Leen. " " .	4½ pct.	—		
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½ "	98¼	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3 "	54	5/16	—
" . . .	5 "			—
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5 "	105½		
" " 1828/1829,	5 "	104⅛		
Certificat. " 1831/1833,	5 "	94¾		
" " 1840. . . .	4 "	87¼		
" bij Stieglitz . .	4 "	86⅞	—	—
" " " N. .	4 "			
Inschr. in Assignatiën . .	6 "	—		—
Certific. van " . .	6 "	66	*ex. coup.*	
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*		—	
Obligatiën	4 pct.	75½		
SPANJE, Ardoin van £ 85,	5 "	12 5/16	—	—
" " £ 510,	5 "	12½	—	—
" Onb. Stukk.	5 "	12		
Obligatiën.	3 "	39⅛		
" Binnenl.	3 "	33 13/16	⅞	—
Passieve		—		
Ardoin Coupon		7⅞	—	
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5 pct.	—		
" " " . .	4 "			
" Metalliek . .	5 "	71	⅛	71⅛
" " N. . .	5 "	76½	¾	76½
" " . .	2½ "	37 7/16	¾	37⅝
BELGIE, ...		—		—
Banc. Belge	4½ pct.	—	—	
Rothschild, ...	2½ "	47 1/16	3/16	
"	4½ "	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5 "	—	—	
" " £ 200	5 "	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4 "	35⅝	—	—
"	4 "	35¼	⅜	35¼
Binnenlandsche à 1 conto	5 "	—		
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4 "	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	2¾ "	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	1¾ "	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	5 "	34 9/16	11/16	34 9/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.		—	—	—

Denemarken oblig. te Londen 5 pc. 97½. De 4½ Russen 94½. Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels*,
J. STROEVE Bz., *Pres.*

De markt in binnenlandsche fondsen was heden nagenoeg als gisteren. — Van de buitenlandsche waren de fransche fondsen en oostenrijksche metallieken iets flaauwer; de overige soorten waren prijshoudende.

MADRID, 24 December. De 3 pc. 35⅜, g.; 5 pc. 12½.
PARIJS, 31 December. De 5 pc. 95; 3 pc. 57; Bank-actien 2237½; 3 pc. Spanje 34¾.
ANTWERPEN, 27 December. De 5 pc. Belgie (1848) 97¼ à 97⅜; Spanje 5 pc. 12⅛.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 30 December. Door het ver gevorderde saizoen was zoo wel aanvoer als omgang ter graanmarkt van heden geheel onbeduidend. Van *tarwe* is verkocht bij uitslijting: 163 p. oude Hoogl. Kleefs. *f* 280; 160 p. jar. dito *f* 263, *f* 265; 159 p. n. Meurs. *f* 240. *Rogge*: 150 p. Frans. *f* 177, en te Schiedam: 144 p. Libau *f* 160; 144 p. Odessa *f* 150. *Boekweit*: op 140 p.: n. Groot-Brab. *f* 180; dito Rijn *f* 174; Frans. *f* 150; n. dito *f* 162. De overige artikelen vonden tot vorige prijzen almede trage koopers.

*** EDELMOEDIGE LANDGENOOTEN!

Voor een talrijk, tot den fatsoenlijken stand behoorend en buiten hare schuld in hoogen nood verkeerend protestantsch gezin, in Maas en Waal, prov. Gelderland, worden eenige kleine liefdegaven afgevraagd. Gaarne verklaren wij ons bereid om, zoo zij gevorderd mogt worden, meerdere inlichting te geven.

Behalve de ondergeteekenden hebben zich tot het ontvangen der giften, welke mede met de omstandigheden der familie bekend zijn, bereid verklaard de heeren *T. C. R. Huijdecoper*, predikant te 's Gravenhage; *E.* baron *van Lijnden*, te Velp, bij Arnhem; *C.* baron *van Lijnden*, 1e luit. der art. te 's Bosch; *A.* gravin *van Rechteren*, te Appeltern.

Appeltern, 27 December 1850.

R. VAN HASSELT, Burgemeester.
J. W. VEEN VALCK, Rijks-Ontvanger van Horssen.

*** De Directie van den Amsterdamschen Schouwburg, ontwaar geworden zijnde dat door *kwaadwilligen* de van harentwege aangeplakte **Tooneel-Biljetten te Haarlem zijn afgescheurd**, berigt het geëerd publiek dier Stad, dat de bij genoemde Biljetten aangekondigde Voorstelling zal voortgaan op Vrijdag 3 Januarij 1851 en zal blijven bestaan in:

OP HOOG BEVEL!

Historische Schets uit het leven van *Frederik de Groote*, in vier Bedrijven; naar het Hoogduitsch van Dr. *Töpffer*.

GEVOLGD DOOR:

DE SNIJDER EN ZIJN ZOON.

Blijspel: naar het Hoogduitsch van *Fusz*.
Aanvang ten half zeven ure precies.

*** Getrouwd:

NORDHOORN, in Graafschap *Bentheim*, 27 December 1850.
A. A. ALTING, van *Groningen*, en J. A. MEULEMANN.

Eenige kennisgeving.

*** Den 25sten November beviel te PELLA, in *Noord Amerika*, voorspoedig van een' ZOON *M. H. E. SCHOLTE — KRANTZ.*

*** Mijne geliefde Echtgenoote, *M. W. C. DE VRIJ*, beviel heden, door Gods goedheid, voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. B. G. A. PABST.
UTRECHT, 26 December 1850.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *A. M. HOLTEL*, geliefde Echtgenoote van B. W. ESSINK, Med. Doct.
OOTMARSUM, den 27sten December 1850.

*** Bevallen van eene DOCHTER *ANTJE J. ROTGANS — BAKKER.*
West-Terschelling, 26 December 1850.

*** Heden beviel van een' ZOON *J. C. VAN STAVEREN*, Echtgenoote van G. H. BETZ.
Rotterdam, Eenige kennisgeving.
28 December 1850.

*** Heden beviel vrij voorspoedig van een' ZOON *L. P. HOVING*, geliefde Echtgenoot van
Zwolle, J. JENNES.
29 December 1850.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *J. SWERVER*, geliefde Echtgenoot van
Zijpe, J. C. HEYNING, Med. Dr.
den 29sten December 1850.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *S. D. DUPPER*, geliefde Echtgenoote van
Vianen, JOAN CAMBIER.
30 December 1850. Eenige kennisgeving.

*** Den 2den December overleed onze geliefde Zuster, CORNELIA GERHARDINA MAIJ.
Geestbrug, 2 December 1850.
Door buitenlandsche Betrekkingen is deze niet eerder geplaatst kunnen worden.

*** Heden ontvingen wij de voor ons en zijne Broeders en Zusters zoo hartverscheurende tijding, dat onze hartelijk beminde Zoon HENDRIK, aan boord van de *Cornelis Houtman*, te *Samarang*, in den bloeijenden leeftijd van bijna 21 jaren, op den 22sten October, aan eene hevige ziekte van 10 dagen is overleden.
Groningen, J. HESSELINK Wz.
22 December 1850. A. HESSELINK, geb. HESSELINK.

*** Tot onze innige droefheid overleed heden avond, ten negen ure, onze beminde en oudste Dochter, AAFKE, in den nog jeugdigen ouderdom van ruim 24 jaren. Zwaar treft ons deze onverwachte slag, doch wij wenschen Gode te zwijgen en, met stille gelatenheid en onderwerping, zijnen wil te eerbiedigen.
Harlingen, H. OUENDAG.
den 27sten December 1850. G. OUENDAG — BAKKER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden ochtend overleed, na eene ziekte van weinige dagen, mijne teedergeliefde Echtgenoot, Vrouwe SARA van HEUKELOM, in den ouderdom van bijna 46 jaren, waarvan ik mij ruim 20 jaren in haar bezit heb mogen verheugen. Dr. J. G. OTTEMA.
Leeuwarden, den 25sten December 1850.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JOHANNES HENDRIKUS van der MEULEN, in den ouderdom van bijna 62 jaren. Eene kortstondige ziekte maakte een einde aan zijn, voor ons en voor velen, zoo dierbaar leven. Wed. J. H. van der MEULEN,
Amsterdam, Van MARWIJK.
25 December 1850.

*** Heden overleed alhier, in den gezegenden ouderdom van 73 jaren, mijn zeer geliefde Echtgenoot, JOH. GROENEVELDT, diep betreurd door mij, alsmede door mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen.
Haarlem, Wed. C. GROENEVELDT,
25 December 1850. geb. ALDENBERG.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 83 jaren, Mejufvrouw GESINA WERNINK, Weduwe van wijlen den Heer *Hendrik Hellendoorn*, diep betreurd door hare aangehuwde Kinderen en Klein-Kinderen.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving. *Uit aller naam,*
Zwolle, Wed. H. J. HELLENDOORN,
27 December 1850. geb. KRAMER.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, van zijne zwaarbeproefde Moeder en verdere Betrekkingen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, JOHANNES ANDRIES van RYNBERK, in den ouderdom van 34 jaren, na eene gelukkige, doch slechts korte vereeniging van zes maanden. Wed. A. S. v. RYNBERK,
's Gravenhage, BEYNEN.
den 27sten December 1850. Eenige kennisgeving.

*** Deventer, 28 December 1850. Heden overleed, in den ouderdom van bijna 78 jaren, de Generaal-Majoor WILLEM VALTER, Oud-Directeur der eerste Directie van Fortificatien, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en van het Legioen van Eer.

*** Heden overleed, na een smartelijk lijden, mijn waarde Echtgenoot, CORNELIS van KOETSVELD, in den ouderdom van ruim 76 en na eene gelukkige Echtvereeniging van bijna 50 jaren.
Rotterdam, A. KOLFF,
den 28sten December 1850. Wed. *C. van Koetsveld.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontsliep, op het onverwachtst, onze eenige Lieveling, ADRIANUS. G. van der LEE.
Oudewater, M. van der LEE,
28 December 1850. geb. REGTUIJT.

*** Heden ontsliep in den Heere mijne teedergeliefde Echtgenoote, JOHANNA REGINA van CALKER, geb. WURSTER, in den ouderdom van 66 jaren, diep betreurd door mij en mijne Kinderen.
Zeist, P. C. van CALKER.
29 December 1850. Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen overleed ons geliefd Kindje, MARIA JOHANNA, in den jeugdigen leeftijd van ruim drie maanden. A. N. MOLENAAR.
Noordwaddinxveen, A. S. MOLENAAR,
30 December 1850. Van der POORT.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Op den 28sten December 1850 is ten Huize van hare Behuwd-Zuster, aan den *Aardam*, overleden onze geliefde Moeder, AALTJE van LEEUWEN, Wed. *G. Roos.*
Amsterdam, *Uit aller naam,*
30 December 1850. MARINUS ROOS.
Eenige kennisgeving.

*** Al degenen die iets te vorderen hebben van-, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Heer JAN BOON, Jz., in leven Inspecteur der Stedelijke Belastingen te Delft, aldaar overleden den 12den December 1850, gelieven daarvan opgaaf of betaling te doen ten Kantore van den Notaris Mr. B. van BERKEL, te Delft, vóór den 8sten Januarij aanstaande.

*** DE INRIGTING VOOR MIDDELBAAR ONDERWIJS, vroeger gevestigd op den Huize **OOSTBROEK**, Loosduinsche weg, nabij 's GRAVENHAGE, is overgebragt naar den Huize **SCHOONOORD, nabij RIJSWIJK.** B. L. W. MENSING.
Rijswijk, Januarij 1851.

*** Een Fransch en Hollandsch Onderwijzer, op een gezond Dorp, vraagt een zestienjarig JONGELING als Kweekeling. Voor Onderwijs, Inwoning en Voedsel verlangt hij eene tegemoetkoming van tachtig gulden 's jaars. Adres *franco*, Letts. V. O., bij den Boekhandelaar C. J. BORLEFFS, Nieuwendijk te Amsterdam.

*** Een R. C. Doctor in de Genees- en Verloskunde, welke de beste Attesten van kunde en moraliteit kan overleggen, wenscht zich te verplaatsen naar eene Stad of een voornaam Dorp, waar zich eene welgestelde R. C. bevolking bevindt. Hij noodigt Besturen of particulieren der Plaatsen, waar behoeften bestaat aan zoodanigen Geneesheer, uit, ten spoedigste *franco* te schrijven, onder Letters Q. Q., aan het Postkantoor te Edam.

*** P. A. de JONG, Boekverkooper te Arnhem, zoekt een fatsoenlijk Burger JONGELING, van de Hervormde Godsdienst, tegen een Salaris van *f* 4 à *f* 5 per week, welke ervaren is in de Boekbinderij en tevens de Winkel kan waarnemen. Te adresseren met *franco* Brieven.

*** Tegen Februarij aanstaande verlangt men in een groot Huishouden: Een HUISKNECHT, goed Tafel kunnende bedienen en van goede getuigschriften voorzien. Adres, onder Letters J. A. P., bij de Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, te Rotterdam. Brieven *franco.*

*** Eene JUFVROUW uit den fatsoenlijken stand, van de Protestantsche Godsdienst, 24 jaren oud, bekend met de Fransche en Hoogduitsche Talen, zag zich gaarne geplaatst als Jufvrouw van Gezelschap of ter assistentie in de Huishouding. Van gedrag enz. kan men de beste informatiën erlangen. Hierop reflecterenden gelieven zich met *franco* Brieven te adresseren, onder Letters J. C., bij de Boekhandelaren J. G. van TERVEEN en ZOON, te Utrecht.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW, 21 jaren oud, van de Protestantsche Godsdienst, die eene allezins beschaafde opvoeding genoten heeft, zag zich gaarne geplaatst (liefst te 's Gravenhage) als Jufvrouw van Gezelschap of Gouvernante bij kleine Kinderen. Adres, met *franco* Brieven, onder de Letters C. P., aan de Boekhandelaars A. van HOOGSTRATEN en ZOON, te 's Gravenhage.

*** Aan het hoofd van een klein Gezin, of tot Gezelschap en Huishoudelijk Bestuur bij eene Dame, wenschte zich geplaatst te zien, liefst in Amsterdam of omstreken, IEMAND van omtrent 30 jaren, die eene beschaafde opvoeding genoten heeft, de Protestantsche Godsdienst belijdt en reeds tweemalen die betrekking heeft vervuld.
Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., aan de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda.

*** Wordt verlangd, om dadelijk of met 1°. Januarij in dienst te treden: Eene bekwame DERDE MEID, van de Prot. Godsdienst, goed kunnende Stoppen, Mazen, Naaijen en met de Wasch omgaan, als ook fijn goed kunnende Strijken en van voldoende getuigschriften voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder Letters L. L., bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem.

*** *On demande vers le mois de Mai ou plustôt, auprès de deux enfants, une BONNE Suisse ou Française, de la religion protestante et munie de bons certificats. S'Adresser par lettres affranchies, sous l'initiale Z., au Libraire W. P. VAN STOCKUM, à la Haye.*

*** **AAN GEMEENTE-BESTUREN**
en H. H. EIGENAREN of BESTUURDERS van BRAND-BLUSCHMIDDELEN
wordt bijzonder aanbevolen het gebruik van GUTTA PERCHA BRAND-EMMERS. Dezelve lekken nooit, behoeven geen onderhoud, zijn ligter dan de Lederen en zijn, tot minder prijs dan dezen, verkrijgbaar aan de Fabrijk van Gutta Percha-Voorwerpen van MUNNICH, BEEKE & Co., te Amsterdam.
Adres: Singel, bij 't Koningsplein, No. 505.

*** Bij Akte, op den 6den November 1850 verleden, ten overstaan van den Notaris Mr. PIETER MABE Junior, in tegenwoordigheid van Getuigen, te Haarlem, geregistreerd en volgens de wet overgeschreven, is door de Heeren JOHANNES BERNARDUS van LOGHEM en JOHANNES BERNARDUS van LOGHEM Junior, beide wonende te Haarlem, de VENNOOTSCHAP, die zij, bij Akte, op den 25sten Augustus 1846, ten overstaan van genoemden Notaris verleden, hebben aangegaan tot voortzetting en uitoefening van den *Handel* en *Winkelnering* van *Boeken, Papier, Schrijf-* en *Schoolbehoeften en zoo voorts*, onder de Firma van J. B. van LOGHEM en ZOON, met den 31sten December 1850 ontbonden; zijnde de Heer JOHANNES BERNARDUS van LOGHEM Junior belast met de algeheele vereffening der Zaken, de Vennootschap betreffende; zullende niettemin de Kwitantiën, afgegeven door den Heer JOHANNES BERNARDUS van LOGHEM, wegens Schulden, de Vennootschap aangaande, evenzeer wettig en voldoende zijn.

*** De ondergeteekende, dankbaar voor het genoten vertrouwen gedurende een tijdvak van 40 jaren, geeft bij deze aan zijne geëerde Begunstigers, zoowel binnen als buiten deze Stad, kennis, dat hij zijn' BOEK- en PAPIERHANDEL geheel heeft overgedragen aan zijn' Zoon, J. B. van LOGHEM Junior, die denzelve, van heden af, op zijn' eigen naam en voor zijne eigene rekening zal voortzetten. Hij beveelt hem ten hoogste in ieders begunstiging en protectie aan. J. B. van LOGHEM.
Haarlem, 1 *Januarij* 1851.

*** Ingevolge bovenstaande Annonce neem ik de vrijheid mij aantebevelen voor alles, wat tot mijn vak behoort, als BOEK- en PAPIERHANDELAAR en BOEKDRUKKER. Ik zal het mij tot eene eere rekenen, en als een bewijs van tevredenheid beschouwen, zoo dezelfde mate van begunstiging, die mijn' Vader te beurt viel en waarin ik reeds bijna vijf jaren deelen mogt, ook mij thans voortdurend geschonken wordt. Van mijne zijde zal ik alles aanwenden om door spoed, soliditeit en accuratesse mij een en ander waardig te maken.
J. B. van LOGHEM Junior.
Haarlem, 1 *Januarij* 1851.

*** **UIT DE HAND TE HUUR:**
Eene HUISMANSWONING, met 37½ Bunder WEID- en ZAADLAND, staande en gelegen in den Polder *de Groed*, nabij het Dorp Kolhorn. Te bevragen bij den Eigenaar, E. T. SCHELTINGA WINTERBERG, te Nieuwe-Niedorp.

*** HOUTVERKOOPING ten overstaan van den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, te Hazerswoude.
Den 7den Januarij 1851 te Koudekerk, in de Bosschen van *Poelgeest*, 's morgens ten 10 ure, van eene aanzienlijke partij zwaar ESSCHEN en eenig ELZEN HAKHOUT en 8 WILGEN BOOMEN. *Betaaldag* 1 *Mei* 1851.
Den 10den Januarij 1851 te Benthuizen, van eene aanzienlijke partij WILGEN HAKHOUT en 40 opgaande WILGEN BOOMEN. *Contant.*
Den 16den Januarij 1851 te Koudekerk, op den Huize *den Tol*, 's morgens ten 10 ure, van 35 opgaande POPULIEREN BOOMEN, zeer geschikt voor *Werkhout*, en eene aanzienlijke partij ESSCHEN en ELZEN HAKHOUT. *Betaaldag* 1 *Mei* 1851.
Zijnde mede UIT de HAND te KOOP ca. 10 Bunders BOSCHLAND, met welwassend Elzen en Esschen Hout beplant, gelegen in den Rietveldschen Polder, onder Hazerswoude. Bij gemelden Notaris te bevragen.

*** **BINNEN AMERSFOORT**
is men voornemens om op den 4den Januarij 1851, des avonds ten 7 ure, in het Logement *de Zwaan*, te verkoopen, onder meerder:
Eene hechte en ruime HUIZINGE, met onderscheidene Vertrekken en sterke Zolders, waarin sedert verscheidene jaren eene *Tabaks- en Kruideniers-Affaire* is uitgeoefend en nog gedreven wordt, staande te Amersfoort, aan de Lange Straat, het beste gedeelte der Stad.
Nadere informatiën zijn, op *franco* Brieven, te bekomen ten Kantoren van de Notarissen Mr. J. de LOUTER, te Amersfoort, en J. W. A. IMMINCK, te Amerongen.

*** De Notaris STERK, gevestigd te Dinxperlo, maakt aan de belanghebbenden bekend, dat de **WEIDEGRONDEN**, gelegen onder Gendringen, zijn ingezet en met de hoogen gebragt als volgt:
Het Kniltje, groot 2 B., 20 R. en 20 E., op *f* 1500.
Het Langeslag, groot 2 B., 01 R. en 80 E., op " 1250.
En de Massa op . . . . " 2800.
De toeslag blijft bepaald op Zaturdag den 4den Januarij 1851, des voormiddags ten 11 ure, ten Huize van den Logementhouder *J. F. Avenarius*, te Gendringen. Nadere informatiën bij voornoemden Notaris.

*** Men is van meening om op Maandag den 6den Januarij 1851, des voormiddags ten elf ure, ten Huize van *Cornelis Berkhout*, Kastelein in de Herberg *het Bonte Paard*, te Noord-Scharwoude, in het openbaar te verkoopen: Twee HUIZEN en ERVEN, mitsgaders een en dertig Perceelen allerbest BOUW- en BOSCHLAND, alles staande en gelegen onder de Gemeenten Oudcarspel, Haringcarspel, Noord-Scharwoude en Zuid-Scharwoude. Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van de Notarissen A. P. de LANGE en S. A. de MORAAZ, te Alkmaar.

*** Men is van meening om op Dingsdag den 14den Januarij 1851, des voormiddags te elf ure, ten Huize van *Cornelis Berkhout*, Kastelein in de Herberg *het Bonte Paard*, te Noord-Scharwoude, in het openbaar te verkoopen:
Een HUIS en ERVE, mitsgaders veertig Perceelen allerbest WEI-, BOUW- en BOSCHLAND, alles staande en gelegen onder de Gemeenten van Haringcarspel, Oudcarspel, Noord-Scharwoude, Zuid-Scharwoude en Broek op Langedijk.
Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van de Notarissen A. P. de LANGE en S. A. de MORAAZ, te Alkmaar.

ALMANAK
VOOR
VRIENDEN DER MATIGHEID,
1851.
met Bijdragen van C. S. ADAMA van SCHELTEMA en anderen, is voor 7½ Cent uitgegeven bij J. H. en G. van HETEREN, Boekverkoopers te Amsterdam: bij 25 tallen, om uit te deelen, *f* 1,50.

*** De ERVEN THIERRY & MENSING, Boekhandelaren te 's Hage, hebben uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:
BIJBELSCH DAGBOEKJE
VOOR
HUISGEZINNEN EN KATECHISATIEN,
door A. R. BERGHEGE, Predikant te Hillegondsberg.
DERDE DRUK.
Prijs 12½ Ct.; bij 25tallen, ter verspreiding, *f* 2.50.
Schoon de vroegere, vrij talrijke oplagen van dit Werkje niet in den handel gebragt zijn, heeft de ondervinding bewezen, dat dit kleine Boekje een krachtig middel kan zijn ter bevordering van een vruchtbaar lezen des Bijbels, waar dezelve anders een ongebruikt geschenk bleef. Het is de wensch van Schrijver en Uitgevers, dat er zich de opmerkzaamheid op vestige vooral van Predikanten, Godsdienstonderwijzers en Voorstanders van Bijbel-, Zendeling- en dergelijke Vereenigingen.

** Bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem, komt heden van de pers:

BIJDRAGEN VOOR VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS EN OUDHEIDKUNDE, 7e Deels 4e Stuk. Prijs *f* 1,25.

INHOUD: Berigt aangaande het Oud Archief der Stad Nijmegen, door P. NIJHOFF. De Nederl. Wateren vóór de 12e eeuw, door Mr. L. PH. C. VAN DEN BERGH. Aanteekening omtrent Veluwsche Bosschen, door Mr. G. A. DE MEESTER. Oudheden opgegraven te Apeldoorn, door Dr. L. J. F. JANSSEN, enz.

Zoo lang de geringe voorraad strekt worden de *zes eerste Deelen* dezer Verzameling voor den verminderden prijs van *f* 18, in plaats van *f* 30 afgeleverd.

** GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch, geven op heden uit:

DE HELFT DER NEGENTIENDE EEUW.

CHRISTELIJKE HERINNERINGEN, door
H. M. C. VAN OOSTERZEE,
Predikant te Oirschot.
Prijs *f* -,40.

EVANGELIE-SPIEGEL.

Maandschrift ter onderhouding en aankweeking van de Godsdienst des Harten.
JANUARIJ-AFLEVERING.

Inhoud: Nieuwjaarsdag 1851, door *H. M. C. van Oosterzee.* Het antwoord op de Levensvraag, door *W. L. F. Moltzer.* De Bekeering van Saulus, door Dr. *A. Rutgers van der Loeff.* De dag des Heeren, door *J. van Harderwijk Rz.* Dweeperij, door *Elise.*

☞ De **Evangelie-Spiegel** verschijnt den eerste van elke maand, in Afleveringen van twee vellen druks. De prijs per jaargang is niet meer dan *f* 1,80. Prospectus en Proef-Aflevering zijn bij alle Boekhandelaars te bekomen.

** Bij de Boekhandelaren KEMINK & ZOON, te Utrecht, is zoo even van de pers gekomen:

LEVEN VAN JEZUS,

DOOR Dr. J. J. VAN OOSTERZEE. IIIe Deel, 1e Stuk.
Ook onder den afzonderlijken Titel van:

DE LIJDENSWEEK DES HEEREN.

EEN HISTORISCH ONDERZOEK,
DOOR Dr. J. J. VAN OOSTERZEE. Prijs *f* 4,40.

De Uitgevers hebben met goedvinden van den Auteur besloten, om van *dit* en het *volgende* Stuk, die ook op zich zelven een *geheel* uitmaken, een grooter aantal Exemplaren te drukken en deze onder afzonderlijken Titel verkrijgbaar te stellen.

JAARBOEKEN

VOOR WETENSCHAPPELIJKE THEOLOGIE.
Achtste Deel, vierde Stuk, inhoudende:

De Geesten in de Gevangenis, 1 Petr. III: 19. Bescheidene Vraag aan de Heeren *J. J. Prins*, *S. K. Thoden van Velsen* en *J. I. Doedes*, door *M. A. Jentink*, Pred. te Harlingen. Iets over de Theologie als Bestanddeel van het Hooger Onderwijs, door *D. Harting.* Brieven over de Christelijke Apologetiek, door *J. I. Doedes.* De Leer der Hervormde Kerk van Dr. J. H. Scholte, door *J. J. van Oosterzee.* Benevens Mededeelingen, *Titel* en *Inhoud* van het geheele 8e Deel.

Van de 7 eerste Deelen (Jaarg. 1845 — 1849) zijn nog Exemplaren te bekomen tegen den verminderden prijs van *f* 20, in plaats van *f* 40.

EVANGELIEBODE,

DOOR Dr. J. I. DOEDES, Predikant te Rotterdam.
IIe Jaargang, No. 48—52.

Daarmede is de Jaargang 1850 compleet en wordt, gelijk de 1e Jaarg., afgeleverd in netten Cart. Band. *f* 1,20.

AVONDMAALSGIDS,

DOOR Dr. J. I. DOEDES.
In Linnen f 1,—; de 25 Exempl. *f* 18,75.
Ingenaaid de 25 Exemplaren . . „ 12,50.

WAT DUNKT U VAN U ZELVEN.

SPIEGEL VOOR ALLEN DIE BELIJDENIS DES GELOOFS HEBBEN AFGELEGD,
DOOR Dr. J. I. DOEDES. 2e Druk.
In Linnen de 25 Exemplaren *f* 15,—.
Dito *Ingenaaid* . . . „ 11,25.

HET GEBED.

OVERDENKINGEN VAN JACQUES MARTIN.
In Linnen. f 1,—.

DE REIS DES LEVENS,

DOOR CATHERINE SINCLAIR.
Vrij naar het Engelsch, door S. W. MOULIJN.
Netjes gebonden in Linnen Band. *f* 3,60.

Over Plaatselijke Belasting.

EENE STAATHUISHOUDKUNDIGE PROEVE,
DOOR Mr. W. R. BOER en
Jhr. E. W. J. SIX TOT OTERLEEK. *f* -,60.

Voorts hebben zij in den loop dezes jaars uitgegeven: Prof. L. G. VISSCHER, *Leiddraad der Vaderl. Geschiedenis*, 1e *deel*, *f* 1,40, *en de eerste Beginselen der Vaderl. Geschied.*, 2e *druk*, 30 *cents.* MUNNICK, *Onderwijs en Volksvereeniging. Codex Diplom. Neerl.* 1e *deel*, 1e *en* 2e *stuk*, *f* 3,20. VERMEULEN, *Verslag aangaande de Archieven. f* -,90. EVERTSEN DE JONGE, *over de grenzen van de Regten en Gezandschappen. f* 5,60. MOLESCHOTT, *Leer der Voedingsmiddelen voor het Volk. f* 2,60. JANSSEN, *over de ontdekkingen van Niniveh. f* -,80. DE GEER, *de strijd der Friezen en Franken. f* -,60. E. TEGNER'S *Fritjofs Saga*, *door* von Eichstorff. *f* 4,80. *Verhooren van Joan van Oldenbarneveldt*, *uitgegeven door het Hist. Genootschap te Utrecht. f* 3,80. *Archief voor Kerkelijke en Wereldlijke Geschiedenis*, *door Jhr.* A. M. C. VAN ASCH VAN WIJCK. *Nieuwe serie* 1e *deel. f* 10. DIEFFENBACH, *operat. Heelkunde. 2 dln compleet. f* 16,80.

Aan alle ware voorstanders van het Protestantisme wordt dringend aanbevolen de lezing der navolgende Brochures:

I. **VEREENIGT U!** De stem eens Zieners tot het Protestantsche Volk in Nederland, op den gedenkdag van Nederlandsch verlossing, door den Schrijver van „*Strijd der Beginselen*". Prijs 35 Cents.

II. **VREDEWOORD** van een Evangelisch Christen aan zijne Roomsch-Katholieke landgenooten in Nederland. Prijs 25 Cents.

III. **STRIJD DER BEGINSELEN**, of de grieven en beschuldigingen van het Roomsch-Catholicisme tegen het Protestantisme in Nederland in het ware licht gesteld, door den Schrijver van „*voor 18 jaren en nu!*". Tweede druk. Prijs 50 Cents.

IV. **VOOR ACHTTIEN JAREN EN NU!** De stem eens Protestants aan zijne mede-Protestanten in Nederland. 1830 — 1848. Tweede druk. Prijs 25 Cents.

Uitgegeven bij GEBR. CAMPAGNE, te Tiel, en alom te bekomen.

GOUDSCH KRONIJKSKE.

Dit Blad, sedert Julij 1850 opgerigt, verschijnt, door den buitengewonen bijval, dien het ondervindt, gerekend van Januarij 1851, **ZONDER PRIJSVERHOOGING**, in een aanzienlijk grooter formaat. Het houdt zich bezig met de verdediging van de ware beginselen der constitutionele Monarchie, gevestigd in het Huis van Oranje en met eene zaakkundige toelichting van onze *Koloniale belangen.* De tot dusverre verschenen nommers bevatten een aantal belangrijke vertoogen over de meest gewigtige onderwerpen, zoo als: de *Grondwet* en *hare uitvoering*; de *Kieswet*; de *handelingen der Ministers* en der *Kamers*; de dagelijks voorkomende *Vraagstukken betreffende Oost-Indië* en het *Bestuur aldaar*; de *Begrootingswetten* en andere punten, tot het Staatsregt en de Staatshuishoudkunde behoorende.

De uitgave geschiedt *tweemaal* per week (Donderdag en Zondag). Prijs per kwartaal *f* 2.00; *franco* p. p. *f* 2.25. Abonnementen worden bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren aangenomen; terwijl, op *franco* aanvrage, *gefrankeerde* nommers ter inzage worden gezonden door den Uitgever, **G. B. VAN GOOR**, te Gouda.

** Door W. H. v. HEYNINGEN is verzonden: No. 1, 1851, van:

HET TOILET,

TIJDSCHRIFT VOOR VROUWELIJKE HANDWERKEN.

IN MAANDELIJKSCHE AFLEVERINGEN VAN 25 CENTS.

Dit Tijdschrift wordt maandelijks uitgegeven en zal bevatten:

Om de twee maanden eene MODEPLAAT van het *Bureau de Follet* te Parijs, die **gelijktijdig** met de Fransche wordt uitgegeven.

Maandelijks TWEE Patronen, een voor **BORDUUR-** en een voor **HAAKWERK**, etc.

Twee keer 's jaars een stuk **GOEDE MUZIJK**, voor Zang en Piano.

Maandelijks een kort overzigt der nieuwste Modes en eene uitlegging der verschillende Patronen.

Voorts zal de Redactie zich niet alleen bepalen bij de gewone Handwerken, maar ook van tijd tot tijd mindere algemeene zaken beschrijven; zoo wenscht zij in den loop van dezen Jaarg. eene volledige handleiding te geven tot het vervaardigen van alle soorten van **WASVRUCHTEN** en **BLOEMEN** en **HAARWERK.** Onder de rubriek: VERSCHEIDENHEDEN, zullen huishoudelijke Recepten worden gegeven.

Men abonneert zich voor eenen geheelen Jaargang.

Op herhaald verzoek van vele abonnés, kan men ook, in plaats van om de twee maanden, **elke maand eene Modeplaat** ontvangen, tegen 50 cents verhooging per jaar.

** Bij G. W. VAN DER WIEL, te Arnhem, is uitgegeven en alom verzonden:

LAATSTE LEERREDENEN,

AAN MIJNE LEERLINGEN
VAN VROEGER EN LATER TIJD
OPGEDRAGEN DOOR
W. A. VAN HENGEL.
MET PORTRET.
Prijs f 2,40.

HET LEESKABINET.

Dit TIJDSCHRIFT, dat op 1 Januarij 1851 zijn *achttiende* jaar intreedt, bevestigt zich meer en meer in de gunst van het Letterminnend Publiek — niet door hoogdravende Aankondigingen of der Letterkunde vreemde hulpmiddelen, maar door zijne degelijke Artikelen over het merkwaardige van den dag en door die, welke tot *gezellig onderhoud* dienen, waarbij echter nimmer uit het oog wordt verloren, dat het nuttige met het aangename hand aan hand moet gaan om duurzamen bijval in te oogsten. De Redactie gaat voort op den ingeslagen weg.

No. 1 voor 1851 wordt geopend met: HET VERLEDEN, *Herinneringen der Historie*, bij gelegenheid van den aanvang der *Tweede Helft van de Negentiende Eeuw*; een Artikel, dat de voornaamste Gebeurtenissen der 50 vervlogene jaren voor ons geheugen terugroept — een Vijftigtal, zonder wedergâ in de Geschiedenis. Daarop volgen: TOGTJE VAN AMSTERDAM NAAR HAMBURG EN TERUG, in Junij 1846, *met het Kopjagt Apollo.* Met eene Plaat. — DE GROOTE TENTOONSTELLING TE LONDEN (reeds in een vorig Nommer aangevangen). Met vijf Afbeeldingen. — ARME MARIA! Een Verhaal uit Hollands revolutionair tijdvak. — DE SLAG VAN NAVARA. — DE WITTE SLANGEN EN DE IJZEREN KIST. — EEN QUID PRO QUO. — MENGELINGEN. — Het Nommer wordt besloten met een ***LETTERKUNDIG ALBUM***, waarin van onderscheidene uitgekomene Letterkundige Voortbrengselen - onder andere van JAARBOEKJES voor 1851 - verslag wordt gedaan.

Men abonneert zich bij elken Boekhandelaar. Prijs per Jaargang van 12 *Nommers* (*Vijf Deelen*) ***f* 10,50.**

WIE EEN PRIJS VAN *f* 5,-

heeft getrokken uit de Loterij van DE TIJD kan zich daarvoor aanschaffen, als bijzonder geschikt tot Boekgeschenk:

AURORA.

JAARBOEKJE VOOR 1851,

met zes keurige Staalgravuren en Bijdragen in proza en poëzy van onze voornaamste Letterkundigen.

Prijs *f* 4,90.

** Door W. H. VAN HEYNINGEN wordt eerstdaags verzonden:
Het Programma van den **DERDEN** Jaargang van

HET GEHEEL OORSPRONKELIJK TIJDSCHRIFT

NEDERLAND.

Door een ruim debiet en ondersteuning van onze Auteurs ondergaat **NEDERLAND** eene **aanzienlijke uitbreiding**; zoodat elk Nummer

EEN VEL DRUKS MEER EN EENE KEURIGE PLAAT

zal bevatten. Het zal geregeld elke maand Boekbeoordeelingen bevatten en daarin zonder liefde of haat voor personen handelen.

Het geeft geene breede lijst van Mede-Arbeiders. 't Heeft een verleden waarop het wijzen kan, dit is zijn waarborg voor de toekomst.

Inhoud van het 1ste Nummer:
B. TER HAAR, Droomen.
A. BEELOO, Phantasiën in den Achterhoek.
G. P. KITS VAN HEYNINGEN, Wat Liefde doet.
P. A. GENESTET, Aan iedereen.
Boekbeöordeelingen.

't Verschijnt op den 1sten van iedere maand, à *f* 10,50 per jaargang.

** A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, verzendt dezer dagen aan alle solide Boekhandelaren in het Rijk:

DE EERSTE AFLEVERING VOOR 1851

VAN HET

CHRISTELIJK ALBUM.

WOORDEN VAN STICHTING IN ONZE HUISKAMERS,
TER OPLEIDING TOT EEN GODSDIENSTIG LEVEN.
EEN WERK IN MAANDELIJKSCHE AFLEVERINGEN,
voor beschaafde Christenen van allerlei stand.

Het **CHRISTELIJK ALBUM**, hetwelk eene Naamlijst mag aanbieden van in de **NEGENTIG MEDE-ARBEIDERS**, welke ten waarborg strekt voor de degelijkheid van den inhoud, is het *meest gelezen* **STICHTELIJK HUISBOEK** onder alle standen. De **DUIZENDE** Huisgezinnen, waarin het verspreid is, en het ieder jaar vermeerderende aantal Lezers, is eene voortdurende aansporing voor Redactie, Mede-Arbeiders en Uitgever om hunne beste krachten te besteden aan de innerlijke waarde van een Tijdschrift, hetwelk zulk een' ruimen zegen genieten en verspreiden mag.

ELKE MAANDELIJKSCHE AFLEVERING KOST SLECHTS

VIJF EN TWINTIG CENTS.

Inhoud der eerste Aflevering: I. Dient den Heere gij en uw Huis. — II. De Heer Jezus Christus in het betoonen van zijne weldadigheid. — III. Onderzoeken. — IV. Wanneer zal 't beter worden?

Bij deze eerste Aflevering is gevoegd het **KEURIGE** *Titel-Vignet* voor den nieuwen Jaargang.

Te Haarlem, bij **JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.**